

1. In het coalitieakkoord van 7 februari 2007 en het beleidsprogramma 2007-2011 van juni 2007 heeft het kabinet zijn beleidsdoelstellingen voor deze kabinetsperiode gepresenteerd. Op 25 maart 2009 presenteerde het kabinet "Werken aan de toekomst" aanvullend beleidsakkoord bij "samen werken, samen leven". In dit aanvullend beleidsakkoord schetst het kabinet de maatregelen die nodig zijn om de gevolgen van de mondiale recessie te mitigeren. Deze maatregelen zijn gericht op stimulering van de economie, herstel van gezonde overheidsfinanciën, herstel van onevenwichtigheden in de financiële sector en het moreel versterken van de samenleving.

2. De ambities van het kabinet hebben zich op verschillende terreinen vertaald in initiatieven tot wetgeving die voor een deel reeds verwezenlijkt zijn, maar ook andere korte termijn nog moeten worden verwezenlijkt om het gewenste effect te kunnen sorteren. Het kabinet streeft daarbij naar een transparant wetgevingsproces waarbij mensen en ondernemingen in de verschillende stadia van voorbereiding hun commentaar kunnen geven op de maatregelen waardoor ze geraakt kunnen worden. (zie ook de nota Vertrouwen in wetgeving, Kamerstukken II, 31731, nrs. 1 en 2). Dit kabinetsbrede wetgevingsprogramma beoogt bij te dragen aan deze transparantie.

3. Het wetgevingsprogramma is onderverdeeld in zes prioritaire thema's:

- een actieve internationale en Europese rol
- stimuleren van een duurzame en innovatieve economie en herstel van evenwicht door beter toezicht en betere verantwoording
- een gezonde en veilige leefomgeving
- sociale samenhang en participatie
- een veilige samenleving waarin mensen respectvol met elkaar omgaan
- een dienstbare publieke sector en een goede juridische infrastructuur voor het verkeer tussen overheid en burger.

4. Om de economie op korte termijn te versterken en maatschappelijke solidariteit op korte termijn te verwezenlijken, streeft het kabinet naar een voortvarende behandeling van wetgevingsinitiatieven. De beide Kamers hebben onlangs een overzicht ontvangen van wetsvoorstellen waarvan het kabinet afhandeling door een of beide Kamers voor het komende jaar wenselijk vindt. Dit wetgevingsprogramma beoogt daarnaast inzicht te geven in de prioritaire wetsvoorstellen waarvan de behandeling in 2010 zal plaatsvinden. Deze

wetsvoorstellen vloeien primair voort uit het coalitieakkoord en beleidsprogramma 2007-2011 en het aanvullend beleidsakkoord alsmede uit toezeggingen aan de Kamers. Het betreft wetgeving in formele zin, dus wetsvoorstellen die in samenspraak met de beide Kamers tot stand komen. Het kabinet hecht aan afhandeling voor eind 2010. Het overzicht stelt kabinet en Kamers in staat gezamenlijk afspraken te maken over de behandeling van deze wetsvoorstellen. Dat laat onverlet de voortvarende behandeling van andere wetgevingsinitiatieven van het kabinet, zoals de uitvoering van de volgens de normale lopende en toekomstige Belastingplannen c.a. tijdens het parlementaire jaar en van de Europese richtlijnen die voor 1 januari 2011 in de nationale wet- en regelgeving moeten omgezet. De bijlage bevat een overzicht van deze richtlijnen. Niet uitgesloten is dat er komende tijd andere richtlijnen tot stand komen die eveneens voor die datum moeten uitgevoerd. Niet alle richtlijnen behoeven overigens door wetgeving in formele zin te worden uitgevoerd.

5. Een omvangrijk programma van wetgeving is opgezet met het oog op de totstandkoming van twee nieuwe landen in het Koninkrijk, Curaçao en St. Maarten, de opheffing van het land Nederlandse Antillen en de opnemingswet van de eilanden Bonaire, St. Eustasius en Saba in het Nederlandse staatsbestel. Wetgeving is opgesteld ter waarborging van de rechtsorde, bevordering van deugdelijk bestuur, ter versterking van de rechtspleging en rechtshandhaving en ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. De wetgeving verkeert in verschillende stadia, maar is voor een groot gedeelte reeds ingediend bij de Tweede Kamer. Het oogmerk is afronding van de parlementaire behandeling in maart 2010 en inwerkingtreding in het najaar van 2010 (coalitieakkoord).

HOOFDSTUK I : EEN ACTIEVE INTERNATIONALE EN EUROPESE ROL

6. De Nederlandse rechtsorde is deel van de Europese en internationale rechtsorde. Doeltreffende uitvoering van nationale taken kan vaak niet zonder Europese of internationale samenwerking. Dan gaat het zowel om economische samenwerking als om zorg voor het milieu of de bestrijding van criminaliteit. De uitvoering van de wetgevingsdoelstellingen van het kabinet vergt in ieder geval de tijdige implementatie van Europese richtlijnen. Goedkeuring en uitvoering van internationale verdragen is nodig voor de verbetering van de samenwerking van (handhavings)autoriteiten. Een aantal belangrijke onderwerpen op dit terrein zijn:

- De uitvoering van het Verdrag van Lissabon: Zodra alle lidstaten het verdrag volgens hun nationale procedures hebben goedgekeurd moet de nationale wetgeving aan de structuur en de redactie van het verdrag worden aangepast snel mogelijke aanpassing vergemakkelijkt de toepassing van de Europese verdragen in alle rechtsverhoudingen.
- In voorbereiding is een wetsvoorstel tot goedkeuring en uitvoering van het VN verdrag mensen met een beperking. De goedkeuring van dit verdrag is van groot belang voor de participatie van personen met een handicap aan het maatschappelijk verkeer. Indiening van het wetsvoorstel vindt plaats in 2010.
- Een wetsvoorstel zal worden ingediend tot ratificatie van het verdrag van de R van Europa inzake de rechten van de mens en de biogeneeskunde.
- De wetsvoorstellen tot goedkeuring en uitvoering van het Verdrag met België de plaatsing van gedetineerden in PI Tilburg strekken ertoe het tussen België Nederland to standgekomen verdrag over de terbeschikkingstelling van een penitentiaire inrichting in Nederland ten behoeve van de tenuitvoerlegging van Belgische veroordelingen opgelegde vrijheidsstraffen goed te keuren. Het stre om dit najaar de wetsvoorstellen bij de Tweede Kamer aanhangig te maken.
- Het wetsvoorstel strategische diensten geeft regels over controle op de uitvoer tussenhandel en de doorvoer van strategische diensten. Naast diensten met betrekking tot militaire goederen en goederen voor tweërlei gebruik gaat het daarbij ook om het verlenen van technische bijstand en tussenhandeldiensten veranderende internationale context en in dat verband op Nederland rustende internationale verplichtingen nopen ertoe ook deze vormen van strategische dienstverlening te reguleren.

HOOFDSTUK II: STIMULEREN VAN EEN DUURZAME EN INNOVATIEVE ECONOMIE EN HERSTEL VAN EVENWICHT DOOR BETER TOEZICHT EN BETERE VERANTWOORDING

7. Het kabinet wil de kansen benutten om te werken aan een duurzame en innovatieve economie. Dat vraagt op tal van terreinen versnelde uitvoering van al geplande activiteiten en het wegnemen van

belemmeringen om te investeren in de economie, maar ook het toezicht en de verantwoording, in het bijzonder in de financiële sector, moet worden verbeterd. Het kabinet zet onverminderd in op minder lasten voor het bedrijfsleven. Vergunningvoorschriften en informatieplichten worden afgeschaft als ze niet strict noodzakelijk zijn

een duurzame en innovatieve economie

- De crisis- en herstelwet is gericht op de versnelling van een groot aantal projecten op het gebied van duurzaamheid, bereikbaarheid en (woning)bouw. Een aantal tijdelijke maatregelen, zoals op het gebied van beroepsprocedures en milieueffectrapportages, gelden voor specifieke projecten en vervallen per 1 januari 2014. Andere maatregelen, zoals verkorting van onteigeningsprocedures, zijn van algemene aard en structureel. De wet bevat ook de mogelijkheid om met milieuontwikkelingsgebieden "regelvrije zones" aan te wijzen waar bestuurders mogelijkheden krijgen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Het onderdeel warmte-koudeopslag beoogt de toepassing van bodemenergiesystemen, in het bijzonder warmte-koudeopslag, te stimuleren. Dit kan bijdragen aan de vermindering van energieverbruik en daarmee vermindering van CO₂-emissies de realisatie van de klimaatdoelstellingen. De bedoeling is dat de wet van toepassing is vanaf 1 januari 2010 (Kamerstukken 32 127) (aanvullend beleidsakkoord).
- Het wetsvoorstel tot wijziging van de Tracéwet in verband met de versnelling en verbetering van de besluitvorming over infrastructurele projecten, is de uitwerking van de wetgevingsnota (Kamerstukken II 2008/09, 29 385, nr. 45) naar aanleiding van het advies "Sneller en Beter" van de Commissie versnelling besluitvorming infrastructurele projecten (onder voorzitterschap van de heer Elverding). Het wetsvoorstel is gericht op de versnelling en verbetering van het besluitvormingsproces voor infrastructurele projecten door de introductie van een betere verkenningsfase en een stabielere planuitwerkingsfase. Het wetsvoorstel zal naar verwachting begin 2010 bij de Tweede Kamer kunnen worden ingediend. Beoogd wordt dat de wet nog deze kabinetsperiode in werking kan treden.

- Het wetsvoorstel tot verbetering van de uitvoering (vergunningverlening en toevoering van het omgevingsrecht als uitvoering van de aanbevelingen van de commissie Mans verankert de afspraken die zijn gemaakt tussen IPO, VNG en het Rijk. Het betreft onder meer het opzetten van een landelijk dekkende structuur van regionale uitvoeringsdiensten, de toepassing van kwaliteitscriteria voor uitvoerende organisaties en informatieuitwisseling tussen toezichthoudende organisaties.
- De experimenteerwet differentiatie parkeertarieven maakt het voor een beperkte groep gemeenten mogelijk om hun parkeertarieven (zowel de parkeervergunningen als kort parkeren) te differentiëren naar milieukeurmerken van de voertuigen. Het experiment loopt van 1 januari 2011 tot 1 januari 2015. Doel van deze wet is om de lokale luchtkwaliteit te verbeteren. Het belang is dat deze maatregel kan bijdragen aan de doelen van de NSL te behalen.
- De Wet kilometerprijs houdt in dat deelnemers in het verkeer een prijs per gereden kilometer gaan betalen in plaats van de vaste belastingen. Het kilometertarief vervangt uiteindelijk de motorrijtuigenbelasting en de aanschafbelasting. In het wetsvoorstel is vastgelegd wie waarvoor betalingsplichtig wordt, welke uitzonderingen er zijn, welke tarieven gelden, hoe verschuldigde bedragen worden geïnd, welke instrumenten van dwangvordering kunnen worden ingezet en hoe toezicht en handhaving zijn geregeld. De ambitie is het wetgevingsproces in 2010 te ronden (beleidsprogramma).
- De wijziging van de Elektriciteits- en Gaswet 1998 bevat één pakket van aangekondigde en nieuwe regels voor de energiesector. Het wetsvoorstel strekt tot de verdere ontwikkeling en verbetering van de energie-infrastructuren, de verbetering van de werking van de gasmarkt en de invoering van voorrang voor duurzaam opgewekte elektriciteit. Het wetsvoorstel is in 2009 aan de Tweede Kamer gezonden. De inwerkingtreding is voorzien in 2010 (Kamerstukken 31 904) (beleidsprogramma).

- Met de wijziging van de Winkeltijdenwet (Kamerstukken 31 728) wordt oneigen gebruik van de toerismebepaling uit de Winkeltijdenwet ter verruiming van het aantal koopzondagen tegengegaan (coalitieakkoord).
- De wijziging van de Wet Fonds economische structuurversterking (Kamerstuk 993) bevat een herziening van de voedingssystematiek van het Fes om de financiering van investeringsprojecten uit het Fes voor de toekomst veilig te stellen. De voeding van het Fes wordt constanter in de tijd en minder afhankelijk van schommelingen in de olieprijs gemaakt. Een en ander is van belang om blijven kunnen investeren in structuurversterking van de Nederlandse economie (aan beleidsakkoord).

minder lasten

- Het wetsvoorstel controle op rechtspersonen, thans in de Tweede Kamer, vervangt het preventief toezicht bij de oprichting van vennootschappen door voortdurend toezicht op vennootschappen en andere rechtspersonen op basis van risicoprofiel. De lasten voor (de oprichting van) bona fide vennootschappen worden zo verlicht. Het toezicht op risicovolle vennootschappen wordt verscherpt (Kamerstukken 31 038) (aanvullend beleidsakkoord).
- Het wetsvoorstel vermindering van administratieve lasten in de Wet bescherming persoonsgegevens draagt ertoe bij dat de lasten voortvloeiend uit deze wet zoveel mogelijk worden beperkt (Kamerstukken 31 841). Het wetsvoorstel lastenverlicht voor burgers en bedrijven bevat eveneens voorstellen om het rechts- en handelsverkeer te vergemakkelijken (Kamerstukken 32 038).
- Het wetsvoorstel flexibilisering bv-recht vervangt formele informatieverplichting voorschriften voor instandhouding van kapitaal door een regeling waarbij bestuurders/aandeelhouders zelf beslissen of de vennootschap na uitkering van dividend aan verplichtingen jegens crediteuren kan blijven voldoen. Het verplichte kapitaal van 18.000 euro bij oprichting wordt afgeschaft (Kamerstukken 31 058) (beleidsprogramma).

- In september 2009 is bij de Tweede Kamer het wetsvoorstel uniformering loonbelasting ingediend. Via de loonheffingen worden door de werkgevers loonbelasting, premie volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet (ZVW) afgedragen. Gebrek aan transparante gedetailleerde regelgeving en ogenschijnlijk onnodige verschillen tussen deze heffingen leiden tot irritaties en lastendruk. Met deze wet worden de onderdelen van de diverse loonbegrippen die momenteel niet uniform zijn, de zogenaamde discoordinatiepunten, opgeheven (Kamerstukken 32 131) (aanvullend beleidsakkoord).

en minder vergunningen

- De nieuwe Aanbestedingswet beoogt een duidelijker en eenvormiger aanbestedingskader te bieden, dat de lasten van het aanbesteden vermindert en voldoende ruimte laat voor maatwerk (aanvullend beleidsakkoord).
- De wijziging van de Mijnbouwwet i.v.m. stimulering actief vergunninggebruik (Kamerstukken 31 479) beoogt een actief en doelmatig gebruik van vergunning voor opsporing en winning van aardgas en aardolie en voor de opslag van stoffen zoals aardgas en CO₂. Voorts wordt met een financiële maatregel de opsporing en winning van aardgas gestimuleerd in velden die anders niet in productie zouden worden genomen (aanvullend beleidsakkoord).

HOOFDSTUK III : EEN GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING

8. Om de leefomgeving gezond en veilig te houden is ordening nodig. Slechts dan blijft Nederland ook voor komende generaties leefbaar. Die ordening geldt zowel de bescherming van het milieu en de omgang met energie en grondstoffen als de bevordering van de waterveiligheid. De leefomgeving is ook gediend met de verbetering van het dierenwel-

milieu

- Het wetsvoorstel wijziging van de Kernenergiewet (beperking geldingsduur vergunningen, beïnvloeden keuze van opwerking, financiële zekerheidsstelling vereenvoudiging van het bevoegd gezag) lost de grootste knelpunten in de bestaande situatie op en vult een aantal leemten in de huidige wet op. Het wetsvoorstel voorziet er onder meer in dat een vergunning kan worden geweigerd voor het bouwen van een kerncentrale van een verouderd type en dat vergunninghouders van kerncentrales verplicht zijn om financiële zekerheid te stellen voor de kosten van de ontmanteling van de centrale. Op basis van het wetsvoorstel kunnen voorts bij amvb regels worden gesteld over het ontmantelen van kerncentrales, wordt de uiterste sluitingsdatum voor de kerncentrale Borssele (eind 2033) wettelijk vastgelegd en wordt het mogelijk om volgende eigenaars/gebruikers van de kerncentrale Borssele te verplichten het Convenant kerncentrale Borssele na te komen.
- Samen Werken in de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid, wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de invoering van de geluidsproductieplafonds: Voor wegen en spoorwegen worden geluidsproductieplafonds vastgesteld op basis van het heersende geluidsniveau. De geluidsproductieplafonds gelden als geluidsnormen. Daarnaast wordt hoofdstuk IX van de Wet geluidhinder naar de Wet milieubeheer overgeheveld.
- De aanpassing Wet algemene bepalingen omgevingsrecht betreft het uitvoeren van enkele reparaties in verband met de invoering van de Wabo.
- Bij de Eerste Kamer ligt ter behandeling het wetsvoorstel modernisering milieueffectrapportage (mer). Doel van het wetsvoorstel is te komen tot minder eenvoudiger regels en meer samenhang in het systeem van milieubeoordeling voor plannen en projecten. De procedure voor het maken van een MER wordt bekort. Het wetsvoorstel bevat een nieuwe participatieprocedure voor de betrokkenheid van het publiek (Kamerstukken 31 755).

natuur

- Een voorstel wordt opgesteld voor een integrale natuurwet waarin de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet opgaan. Dit wetgevingsactie moet leiden tot een transparanter en beter op de praktijk

afgestemd natuurbeschermingsstelsel, dat minder last geeft. Beoogd wordt om vooruitlopend op deze integratie enkele onderdelen van de Natuurbeschermingswet 1998 al aan te passen via de crisis- en herstelwet. Bezienswaardig is de verankering van een programmatische stikstofaanpak in de integrale natuurwet meerwaarde heeft. Er wordt naar gestreefd het tijdpad van het wetsvoorstel te versnellen, zodat het wetsvoorstel in december 2010 bij de Tweede Kamer kan worden ingediend.

- Het wetsvoorstel tot wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet in verband met uitbreiding van de werkingssfeer van beide wetten naar de exclusieve economische zone strekt ertoe om, overeenkomstig de verplichting van de Vogel- en Habitatrichtlijn, het beschermingsregime voor speciale beschermingszones voor vogels en habitats en het beschermingsregime voor bedreigde dier- en plantensoorten uit te breiden tot de Noordzee buiten de territoriale wateren. Gestreefd wordt naar behandeling van het wetsvoorstel door de Eerste Kamer in maart 2010 (Kamerstukken 32 002).

water

- Het wetsvoorstel voor een Deltawet waterveiligheid en zoetwatervoorziening komt samen met het feit dat de verwachte klimaatveranderingen grote opgaven op het gebied van waterveiligheid en zoetwatervoorzieningen met zich brengen. Het wetsvoorstel bevat de instelling van een deltafonds, een deltaprogramma en een deltaregisseur. In 2010 kan daadwerkelijk gestart worden met de concrete uitwerking van het Deltaprogramma (aanvullend beleidsakkoord).
- Met de wijziging van de Wet bodembescherming zal een wettelijke grondslag worden gecreëerd voor een gebiedsgerichte aanpak van bodemverontreiniging. Het gaat om industriële en stedelijke gebieden waarin vaak complexe grondwaterverontreinigingen in de ondergrond worden aangetroffen die zich decennia lang hebben verspreid en gemengd. Het voorstel zal begin 2010 in procedure worden gebracht.

wonen en werken

- De wijziging van de Huisvestingswet met nieuwe regels met betrekking tot de verdeling van woonruimte en de samenstelling van de woonruimtevoorraad be een stelsel waarmee in geval van schaarste en in geval van leefbaarheidproble woonruimteverdeling als instrument voorhanden is. Gestreefd wordt naar inwerkingtreding in 2010 (beleidsprogramma).
- Het wetsvoorstel initiatiefrecht huurders regelt een initiatiefrecht van de huurc door artikel 243 van Boek 7 BW te vervangen door een nieuwe regeling, die d bevoegdheid van huurders om voorstellen ter zake van woningverbetering te c aanzienlijk uitbreidt (Kamerstukken 31 992) (aanvullend beleidsakkoord).
- De wijziging van het Burgerlijk Wetboek en de Woningwet in verband met het plegen van onderhoud door verenigingen van eigenaars maakt het voor de gemeente mogelijk om in de privaatrechtelijke verhouding van de vereniging eigenaars een rol te spelen (Kamerstukken 31 991) (aanvullend beleidsakkoord).

dieren

- Met het wetsvoorstel dieren wordt beoogd een integraal wettelijk kader te introduceren voor de regels met betrekking tot het gedrag van mensen jegens dieren, alsook voor de regels ter beheersing van de risico's die dieren of van di dieren afkomstige producten met zich kunnen brengen voor de mens en voor dieren. Gestreefd wordt naar inwerkingtreding in 2010 (Kamerstukken 31 389)
- Met het oog op een duurzame visserij zal de Visserijwet 1963 worden aangepa: teneinde een verankering te bieden aan de visstandbeheerscommissies. Gestre wordt naar een afronding van dit voorstel in 2010.

- Met een wijziging van de Visserijwet 1963 en van de Wet economische Delicten wordt beoogd de effectiviteit van de aanpak van de visstroperij te vergroten. Dit wetsvoorstel zal nog deze kabinetsperiode tot stand worden gebracht.

HOOFDSTUK IV: SOCIALE SAMENHANG EN PARTICIPATIE

9. Het kabinet heeft in het aanvullend beleidsakkoord een agenda voor morele versterking van de samenleving gepresenteerd. Solidariteit tussen mensen moet worden gegarandeerd. Het toezicht moet worden versterkt, verantwoording en maatschappelijk verantwoord ondernemen moeten worden gestimuleerd.

naar een betere governance

- In het wetsvoorstel over de instandhouding van een maatschappelijke onderneming krijgen ondernemingen die een maatschappelijk belang nastreven een eigen rechtsvorm met nieuwe toezicht- en besluitvormingsregels. Deze ondernemingen kunnen privaat kapitaal aantrekken zonder dat investeerders als aandeelhouders van de onderneming kunnen bepalen. Dit blijft ingegeven door het maatschappelijk belang (Kamerstukken 32 003) (coalitieakkoord).
- Het wetsvoorstel tot wijzigingen van diverse onderwijswetten inzake de maatschappelijke onderneming bevat de keuzes voor het al dan niet mogelijk maken van deze nieuwe rechtspersoon voor verschillende onderwijssectoren (coalitieakkoord).
- Het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op het onderwijstoezicht regelt invoering van geïntegreerd toezicht en vernieuwing van het toezichtproces. Daardoor zal toezicht zich vooral concentreren op die scholen waar het risico op onvoldoende kwaliteit het grootst is.
- Begin 2010 wordt bij de Tweede Kamer ingediend het wetsvoorstel normering en openbaarmaking van uit de publieke middelen gefinancierde topinkomens. Dit wetsvoorstel bevat een aantal maatregelen die de topinkomens uit de semi-publieke sector beogen te maximeren en te normeren. Daarnaast hecht het kabinet aan

spoedige afhandeling van thans in de Tweede Kamer aanhangige wetsvoorstellen inzake de wijziging van de Algemene Pensioenwet politieke ambtsdragers en andere wetten en de wijziging van de Gemeentewet en de Provinciewet in verband met nevenfuncties en de harmonisatie van uitkeringsrechten van leden van de Tweede Kamer alsmede de openbaarmaking van nevenfuncties en het inkomen daaruit voor leden van de Tweede en Eerste Kamer en de leden van het Europees Parlement (Kamerstukken 30 424, 30 425, 30 693).

- De wijziging van de Woningwet schept een corporatiestelsel waarin het publiek belang zeker wordt gesteld en maatschappelijk ondernemen en volkshuisvesting op een eigentijdse manier met elkaar worden verbonden. Er zal een nieuwe Volkshuisvestingsautoriteit worden ingericht die wordt belast met het toezicht op financiële continuïteit, de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de integriteit bij corporatie. De wet zal per 1 januari 2011 in werking moeten treden (aanvullend beleidsakkoord).
- Het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op het financieel toezicht, de Wet op de effectenverkeer en het Burgerlijk Wetboek naar aanleiding van het advies van de monitoring commissie corporate governance code verplicht aandeelhouders tot openbaarheid over hun intenties met de onderneming, verlaagt de meldingsdrempel voor aandelenbezit van 5% naar 3%, bevat een regeling voor identificatie van aandeelhouders en verhoogt de drempel voor het agenderingsrechtverplicht. (Kamerstukken 32 014) (aanvullend beleidsakkoord).
- Mede in het licht van het rapport van de commissie Maas over o.a. de governance structuur en lange-termijnaandeelhouderschap van beursvennootschappen wordt lange termijn aandeelhouderschap gefaciliteerd. Gestreefd wordt naar indiening van een wetsvoorstel in het voorjaar van 2010 (aanvullend beleidsakkoord).
- Het wetsvoorstel bestuur en toezicht in naamloze en besloten vennootschappen regelt de mogelijkheid voor nv's en bv's om te kiezen voor een monistisch bestuursmodel waarin toezichthoudende en uitvoerende bestuurders in één orgaan functioneren. De regels voor tegenstrijdige belangen worden aangepast waardoor

bestuurders met een persoonlijk belang dat strijdig is met dat van de vennoten niet mogen deelnemen aan de besluitvorming (Kamerstukken 31 736) (aanvullend beleidsakkoord).

- Het wetsvoorstel spreekrecht ondernemingsraad geeft de ondernemingsraad (beursgenoteerde vennootschappen) een adviesrecht ten aanzien van het bezoldigingsbeleid van topbestuurders. Ook een aantal voorstellen van de SER zijn advies "Evenwichtig ondernemingsbestuur" is daarin verwerkt. (Kamerstuk 31 877) (coalitieakkoord).

verbetering van het zorgstelsel

- Het wetsvoorstel cliëntenrechten zorg beoogt de rechtspositie van cliënten in de te verstevigen. De rechten van de cliënt worden zoveel mogelijk in één nieuwe wettelijke regeling bijeengebracht. De rechten gelden voortaan niet alleen bij geneeskundige behandeling, maar ook voor verzorging en verpleging en dus in relaties tussen cliënten en zorgaanbieders. Het wetsvoorstel is voor advies naar Raad van State gezonden. Inwerkingtreding is beoogd op 1 januari 2011 (beleidsprogramma).
- De wijziging van de Wet marktordening gezondheidszorg ivm aanvulling instrumenten prestatiebekostiging zal o.a. voorzien in een beschikbaarheidsbijdrage waarmee kan worden gewaarborgd dat vormen van zorg die niet alleen via prestatiebekostiging kunnen worden bekostigd toch voor zorgconsumenten beschikbaar blijven (academische component). Dit wetsvoorstel maakt deel uit van de wetgeving die in Ruimte en rekenschap voor zorg en ondersteuning is aangekondigd.
- De wijziging van de Wet cliëntenrechten zorg en de Wet marktordening gezondheidszorg ivm continuïteit (governance, early warning c.a.) maakt deel uit van de wetgeving die in Ruimte en rekenschap voor zorg en ondersteuning is aangekondigd.

- De wijziging van de Wet cliëntenrechten zorg ivm een resultaatsafhankelijke kapitaalsvergoeding maakt eveneens deel uit van de wetgeving die in Ruimte en rekenschap voor zorg en ondersteuning is aangekondigd.
- Het College sanering zorginstellingen heeft geconstateerd dat zorginstellingen in 2008 met betrekking tot hun onroerende zaken transacties hebben verricht met marktwaarde van 400 miljoen euro. Het wetsvoorstel spoedwet vermogensbehoefte zorginstellingen is erop gericht te waarborgen dat deze opbrengsten worden aangewend voor de zorg. Ook wordt met dit wetsvoorstel mede voorzien in het de Tweede Kamer gewenste toezicht op zorginstellingen. Het wetsvoorstel treedt naar verwachting in 2010 in werking.
- Voorwaarde voor een goed werkend zorgstelsel is dat iedereen een zorgverzekering sluit met een zorgverzekeraar en premie betaalt. Het aantal onverzekerden en wanbetalers moet worden teruggedrongen. Daarom zullen, in aanvulling op de recente wettelijke maatregelen om wanbetalers tot betaling te dwingen, onverzekerden actief worden opgespoord. Het wetsvoorstel opsporing en verzekering onverzekerden zorgverzekeringen is in september 2009 bij de Tweede Kamer ingediend (Kamerstukken 31 150) (coalitieakkoord).
- Het wetsvoorstel verplichte geestelijke gezondheidszorg vervangt de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen en versterkt de positie van mensen met een psychische stoornis. De kwaliteit van de verplichte zorg gaat omhoog door introductie van multidisciplinaire commissies die advies uitbrengen aan de rechter bij het opstellen van behandelplannen en het afgeven van de zorgmachtiging wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de persoonlijke voorkeur van de cliënt. De nieuwe wet moet in 2011 in werking treden.
- Het wetsvoorstel 'Zorg en dwang' bevat een uniforme regeling voor onvrijwillige zorg, toegespitst op het bijzondere karakter van de zorg voor psychogeriatrisch verstandelijk gehandicapte cliënten. In de regeling wordt aangegeven welke bevoegdheden een zorgverlener heeft en welke rechten daar tegenover staan.

cliënt. Het wetsvoorstel werd op 30 juni 2009 aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstukken 31 996).

- De kwaliteit van de zorg moet ook verbeterd worden door de verdere landelijke invoering van het elektronisch patiëntendossier (EPD). Als de Eerste Kamer het wetsvoorstel aanvaardt zijn de zorgaanbieders verplicht zich aan te sluiten bij h EPD. In 2010 kan ook de elektronische toegang van de patiënt tot zijn eigen EPD feit zijn (Kamerstukken 31 466).
- Het wetsvoorstel forensische zorg beoogt een stelselherziening in de forensische in strafrechtelijk kader. De besturing en financiering van het tbs-systeem wordt aangepast door de invoering van een inkoopmodel. Hierdoor wordt de door- en uitstroom van bepaalde categorieën justitiabelen naar GGZ-instellingen daadwerkelijk gerealiseerd. Het voorstel zal voor de jaarwisseling bij de Tweede Kamer worden ingediend.
- De wijziging van de embryowet betreft aan de Tweede Kamer aangekondigde zaken als echografie bij foetussen, invasieve ingrepen om geslachtscellen te verkrijgen, voorleggen van een instellingsprotocol en het afschaffen van de jaarlijkse rapporten van de ontwikkelingen.
- Een wetsvoorstel zal de overdracht van de Pensioen- en uitkeringsraad aan de Sociale Verzekeringsbank mogelijk maken.

jeugd en gezin

- Het wetsvoorstel verwijfsindex risico's jeugdigen levert een bijdrage aan het samenbrengen van professionals die een risico signaleren bij één bepaalde jeugdige. Dit is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de jeugdige de hulp, zorg of bijstand krijgt die hij nodig heeft. De Tweede Kamer is op 3 juli 2009 akkoord gegaan met

wetsvoorstel. Inwerkingtreding staat gepland voor begin 2010 (Kamerstukken 3 855) (beleidsprogramma).

- Met het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de Jeugdzorg in verband met het opnemen van een gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de jeugdketen (Kamerstukken 31 977) wordt de verantwoordelijkheid van de gemeenten voor vormgeven van de Centra voor Jeugd en Gezin geregeld (beleidsprogramma).
- Met de herziening van de kindbeschermingswetgeving wordt de uitvoering van de ondertoezichtstelling verbeterd. De kinderrechter kan bijvoorbeeld het ouderlijk gezag op specifieke punten laten uitoefenen door het bureau jeugdzorg als een jongere uit huis is geplaatst. Inwerkingtreding 1 januari 2011 (Kamerstukken 3 015) (coalitieakkoord). Tevens zal in begin 2010 een wetsvoorstel worden ingediend tot verbetering van de rechtspositie en de financiële positie van pleegouders. Een wetsvoorstel tot regeling van een verplichte meldcode kindermishandeling, huis geweld, eengerelateerd geweld en vrouwelijke mishandeling zal voor een aantal sectoren de verplichting in het leven roepen te werken met een meldcode en tevens daarnaast dat signalen gemeld mogen worden bij een aan te wijzen meldpunt. Het is de bedoeling dat wetsvoorstel voor de zomer van 2010 bij de Tweede Kamer is ingediend (beleidsprogramma).
- De Algemene Kinderbijslagwet en de Wet kindgebonden Budget worden aangepast. Deze maatregelen hangen samen met de overschrijdingen in de uitvoering van de Wet Kindgebonden Budget (Kamerstukken 31 999).

investeren in het onderwijs

- Het wetsvoorstel wijziging van enkele wetten tot invoering van een fusietoets in het onderwijs zorgt ervoor dat onderwijsinstellingen die willen fuseren voortaan moeten laten zien dat dit ook echt nodig is. De fusietoets wordt ingesteld om meer grip te krijgen op de schaalvergroting van het onderwijs (Kamerstukken 32 040).

- Met het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet Kinderopvang in verband met wijzigingen in het onderwijsachterstandenbeleid wordt een harmonisatie beoogd tussen kinderopvangvoorzieningen met de voor- en vroegschoolse opvang (Kamerstukken 31 989).
- Door middel van een wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs wordt in onderwijsvorm de maatschappelijke stage verankerd.
- Een wetsvoorstel tot wijziging van de verschillende onderwijswetten (WPO, WEC, WVO, WEB en WHW) beoogt een versterking van de positie van het onderwijsge personeel.
- Er komt een wetsvoorstel tot wijziging van de WVO i.v.m. benoemingsvereisten leraren: Pabo-afgestudeerden krijgen een bevoegdheid voor onderdelen van het voortgezet onderwijs, de WVO krijgt een grondslag voor regels over vakken waar geen lerarenopleiding bestaat, en ook in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs wordt het mogelijk om in kernteams les te geven in combinatievakken.
- Een wetsvoorstel tot wijziging van WPO/WEC, WVO en WEB regelt bundeling van gegevenslevering en gebruikmaking van het Burgerservicenummer.
- Drie wetsvoorstellen tot wijziging van de Wet op de expertisecentra bevat maatregelen ter bevordering van op de maat van de leerling toegesneden onderwijs binnen het (v)so: aanbieden passend onderwijs; inhoud en kwaliteit VSO; invoer budgetfinanciering cluster 2.
- De invoering van een competentiegerichte kwalificatiestructuur voor het beroepsonderwijs wordt voorgesteld in een wijziging van ondermeer de Wet op de beroepsonderwijs.
- Het wetsvoorstel modernisering bekostiging beroepsonderwijs WEB moet zorgen voor een betere verdeling van de middelen.
- Het wetsvoorstel referentieniveaus rekenen en taal gaat ervan uit dat taal- en rekenvaardigheden een sleutelrol vervullen in de onderwijsloopbaan van leerling van groot belang zijn voor het maatschappelijk en in voorkomende gevallen

beroepsmatig functioneren van leerlingen. Voor deze vaardigheden zullen beheersingniveaus worden vastgesteld.

- Het wetsvoorstel educatieve minor breidt de mogelijkheden uit om tot leraar te worden benoemd in het voortgezet onderwijs. Het betreft de bevoegdheid om onderwijs te verzorgen in mavo en de eerste drie leerjaren van havo en vwo. Hi zullen universiteiten een educatieve minor aanbieden in een aantal wetenschap bacheloroopleidingen zodat bij studenten vroeg in de bachelorfase belangstelling gewekt voor het leraarsberoep en voor een opleiding voor dat beroep.
- In het wetsvoorstel Ruim baan voor talent wordt de mogelijkheid geschapen te differentiëren in collegegeld en studenten te selecteren. Ook wordt bepaald dat student vanaf het academisch jaar 2012/2013 in beginsel niet kan starten met : masteropleiding als hij zijn bachelor niet heeft afgerond.
- Een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek beoogt de kwaliteitszorg en het toezicht op het hog onderwijs te verbeteren en de lasten van de accreditatieprocedure voor instellin te verminderen.
- De aanpak van verzuim staat centraal in een wetsvoorstel tot wijziging van dive onderwijswetten.
- Wetsvoorstel in verband met de aansluiting van leerplichtige leerlingen en deelnemers in het niet-bekostigd onderwijs op het basisregister onderwijs en he meldingsregister relatief verzuim.

participatie en solidariteit

- Het wetsvoorstel tot geleidelijke aanpassing van de AOW-leeftijd van 65 naar 67 is nodig om ook toekomstige generaties een solide stelsel van publieke voorzieningen, sociale zekerheid en zorg voor de oude dag te kunnen bieden en arbeidsparticipatie te vergroten (aanvullend beleidsakkoord).

- Het wetsvoorstel tot aanpassing van het arbeidsovereenkomstenrecht met betrekking tot het beperken van de ontbindingsvergoeding voor bepaalde groepen ligt in de Tweede Kamer (Kamerstukken 31 862).
- Het wetsvoorstel tot tijdelijke verruiming van de mogelijkheid om arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd aan te gaan moet gedurende de economische crisis de arbeidsparticipatie van jongeren verbeteren. (Raad van State (aanvullend beleidsakkoord).
- Het wetsvoorstel tot wijziging van enkele onderwijswetten inzake samenwerkingscholen (Kamerstukken 32 134) beoogt vooral dat het bijzonder onderwijs en het openbaar onderwijs dezelfde mogelijkheden tot samenwerking hebben wanneer scholen te klein blijken te zijn om als aparte school te functioneren. Uitgangspunt blijft het duale stelsel: openbaar onderwijs behoort in openbare scholen te worden gegeven en bijzonder onderwijs in bijzondere scholen.
- Bij wet zal worden geregeld dat de minnelijke schuldhulpverlening een taak wordt van gemeenten. Gemeenten zullen mensen die in een problematische schuldensituatie zijn beland door preventie, bijstand en nazorg helpen hun probleem op te lossen (beleidsprogramma).
- Het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Kamerstukken 31 780) beoogt de participatie van jonggehandicapten door werk en arbeidsondersteuning te bevorderen. Het wetsvoorstel ligt in de Eerste Kamer. Het kabinet streeft naar inwerkingtreding in januari 2010 (aanvullend beleidsakkoord).
- Het wetsvoorstel houdende een regeling van de rechtsgevolgen van het niet-aantonen van de leefsituatie na het aanbod van huisbezoek zal zo spoedig mogelijk in werking moeten treden (Kamerstukken 31 929).
- Met het wetsvoorstel tijdelijke wet pilot loondispensatie wordt de mogelijkheid geschapen om af te wijken van de wet minimumloon en minimumvakantietoelage. Het wettelijk minimumloon ligt als de loonwaarde

de werknemer uitwijst dat hij niet in staat is om het wettelijk minimumloon te verdienen.

- Wijziging van de Wet inburgering in verband met de vrijwillige inburgering, het persoonlijk inburgeringsbudget en de harmonisatie van handhavingstermijn.
- Een wetsvoorstel zal worden ingediend om in de Grondwet te verankeren dat de Nederlandse taal de officiële taal van Nederland is. Het voorstel heeft betrekking het Nederlands als bestuurstaal, als rechtstaal, de taal van het onderwijs en als cultuur- en omgangstaal.
- Door een wijziging van enkele onderwijswetten wordt het dragen van gelaatsbedekkende kleding in het onderwijs verboden.
- De wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap met betrekking tot meervoudige nationaliteit en andere nationaliteitsrechtelijke kwesties wijzigt regelgeving van o.a. afstand doen en verlies van nationaliteit, waardoor meervoudige nationaliteit verder wordt beperkt (Kamerstukken 31 813 (R 1873)).

HOOFDSTUK V: EEN VEILIGE SAMENLEVING WAARIN MENSEN RESPECTVOL MET ELKAAR OMGAAN

10. De overheid moet zorgen voor een veilige samenleving waarin mensen respectvol met elkaar omgaan. Daarvoor is nodig dat bevoegdheden duidelijk belegd zijn. Kwetsbare personen moeten worden beschermd, zonedig ook door inzet van het strafrecht.

een duidelijke aansturing

- De nieuwe Politiewet heeft ten doel een grotere eenheid, betere samenwerking tussen regionale politiekorpsen en een slagvaardiger aansturing van de politie op landelijk niveau. Op die wijze kunnen de prestaties van de politie verder worden verbeterd. Naast deze wijziging van de Politiewet is een aantal andere wijzigingen

aangeduid als bestelafhankelijk – nodig in verband met de uitvoeringspraktijk (coalitieakkoord).

- Het wetsvoorstel veiligheidsregio's brengt de zorg voor de fysieke veiligheid op regionale aansturing. De verwachte invoeringsdatum is 1 januari 2010. (Kamerstukken 31 117) (coalitieakkoord). De aanpassingswet veiligheidsregio betreft de noodzakelijke aanpassing van een aantal wetten aan de Wet veiligheidsrisico's en zou op dezelfde datum in werking moeten treden (Kamerstukken 31 968). Met deze wetsvoorstellen hangt samen het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet publieke gezondheid.
- In het najaar zal het wetsvoorstel Wijziging Gemeentewet in verband met de regierol voor gemeenten bij de lokale veiligheid bij de Tweede Kamer worden ingediend. Dit wetsvoorstel legt de gemeenten de verplichting op om in samenwerking met de lokale veiligheidspartners te komen tot een integraal veiligheidsprogramma.
- In voorbereiding is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen met als doel heeft de interbestuurlijke samenwerkingsvormen te vereenvoudigen ten behoeve van de samenwerkingspraktijk en daarnaast achterstallig onderhoud te plegen. Het streven is het wetsvoorstel eind 2010 in te dienen bij de Tweede Kamer.

een veilige en respectvolle samenleving

- Het wetsvoorstel tot aanpassing van de tenuitvoerlegging van jeugdsancties doet ertoe bij dat jongeren een jeugdinrichting beter verlaten dan zij erin komen. Het voorziet het wetsvoorstel in verplichte nazorg (Kamerstukken 31 915).
- Het wetsvoorstel aanpassingen tbs met voorwaarden beoogt een beter gebruik van dit instrument mogelijk te maken. Het wordt in de toekomst mogelijk de gevangenisstraf die met tbs met voorwaarden kan worden opgelegd, te verhogen van drie naar vijf jaar. Ook wordt de maximale duur van tbs met voorwaarden verlengd van vier naar negen jaar (Kamerstukken 31 823).

- Het wetsvoorstel tot verruiming van de dwangbehandeling in de penitentiaire beginselenwetten breidt de mogelijkheden van toepassing van dwangbehandeling bij ter beschikking gestelden, jeugdigen in een justitiële jeugdinrichting en forensische psychiatrische patiënten uit. Het wetsvoorstel wordt dit najaar bij Tweede Kamer ingediend.
- Dit najaar is een wetsvoorstel ingediend dat ertoe strekt de bestaande mogelijkheden van toepassing van DNA-onderzoek te verruimen. Het wetsvoorstel biedt onder meer een grondslag voor de toepassing van DNA- en verwantschapsonderzoek en bevat voorts een uitbreiding van de toepassing van DNA-onderzoek tot het onbekende slachtoffer naar uiterlijk waarneembare kenmerken. (Kamerstukken 32 168).
- De wet verruiming mogelijkheden voordeelontneming beoogt de mogelijkheid tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel te verruimen. Tevens worden voorzien in aanpassing van de bijkomende straf van verbeurdverklaring. Het wetsvoorstel is medio oktober bij de Tweede Kamer ingediend.
- Bij de Tweede Kamer zal eind dit jaar een wetsvoorstel worden ingediend dat thuisdetentie aanmerkt als executiemodaliteit in de Penitentiaire beginselenwet. Een justitiabele wordt verplicht een bepaalde plaats, doorgaans zijn woonhuis, gedurende een bepaalde periode niet te verlaten.
- Voor het eind van het jaar zal een wetsvoorstel worden ingediend tot vastlegging van het Wetboek van Strafvordering van het recht op bronbescherming bij vrije nieuwsgaring. De regeling van de gijzeling wordt voorts aangepast voor degeerden die een beroep kunnen doen op het professioneel verschoningsrecht en het recht op bronbescherming.
- Begin volgend jaar zal een wetsvoorstel worden ingediend tot regeling van de rechtsbijstand door een advocaat bij het politieverhoor. Dit wetsvoorstel vloeit voort uit de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in de zaak-Salduz.

- Begin volgend jaar zal eveneens bij de Tweede Kamer worden ingediend een wetsvoorstel inzake voorwaardelijke sancties met bijzondere voorwaarden. Het wetsvoorstel strekt ertoe herhalingscriminaliteit beter te bestrijden. Een voorwaardelijke straf biedt de mogelijkheid om te werken aan gedragsverandering met gevangenisstraf als stok achter de deur.
- Het wetsvoorstel regulering prostitutie en tegengaan misstanden seksbranche voorziet in een verplicht vergunningstelsel voor gemeenten dat betrekking heeft op alle seksbedrijven. Verder zullen alle prostituees zich moeten registreren en wordt de klant van illegaal aanbod van prostitutie strafbaar gesteld. De inwerkingtreding staat gepland op 1 januari 2011 (beleidsprogramma).
- Het wetsvoorstel tot instelling van de kansspelautoriteit regelt de instelling van de kansspelautoriteit en verbetert het toezicht- en handhavingsinstrumentarium. Daartoe zal de huidige Wet op de kansspelen, vooruitlopend op de nieuwe Wet op de kansspelen, gedeeltelijk worden gewijzigd. De Raad van State bracht advies.
- In het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur zal een uitbreiding van de reikwijdte van Wet BIBC worden voorgesteld naar het terrein van vastgoed en van kansspelen en zal de sluitingsbevoegdheid voor de burgemeester worden voorgesteld voor bedrijven waar de overheid geen rechtsrelatie mee heeft. Dit wetsvoorstel zal naar verwachting voor het zomerreces van 2010 bij de Tweede Kamer worden ingediend.
- Het wetsvoorstel hervorming herziening ten voordele bevat verbeteringen van mogelijkheden tot herziening van onherroepelijke rechterlijke uitspraken ten voordele van de gewezen verdacht (Kamerstukken 32 045). Het wetsvoorstel herziening ten nadele strekt ertoe een mogelijkheid van herziening ten nadele van de gewezen verdachte in te voeren (Kamerstukken 32 044).
- Een wetsvoorstel tot wijziging van de Tabakswet beoogt het mogelijk maken om in de horeca een echt rookverbod gaat gelden, maar ook dat ruimte wordt geboden voor geloofwaardige afzuigsystemen (coalitieakkoord).
- De wijziging van de Drink- en Horecawet moet onder meer het vergunningstelsel vereenvoudigen, het toezicht decentraliseren en gemeenten de mogelijkheid bieden om...

te experimenteren met een lokale verhoging van de leeftijdsgrens voor jongeren (18 jaar) (Kamerstukken 32022) (beleidsprogramma).

HOOFDSTUK VI: EEN DIENSTBARE PUBLIEKE SECTOR EN EEN GOEDE JURIDISCHE INFRASTRUCTUUR VOOR HET VERKEER TUSSEN OVERHEID EN BURGER

10. Voor een optimaal effect van de hierboven aangekondigde maatregelen, gericht op stimulering van de economie, herstel van gezonde overheidsfinanciën en van onevenwichtigheden in de economie en het moreel versterken van de samenleving, blijft dienstbare publieke sector en een goede juridische infrastructuur voor het verkeer tussen overheid en burger onontbeerlijk.

het herstel van overheidsfinanciën en het behoud van collectieve voorzieningen

- In het wetsvoorstel tekortreductie Rijk wordt de tekortnormering voor medeoverheden bepaald en vastgelegd. Voorts wordt een nadere invulling gegeven aan het sanctiebeleid bij een overschrijding van deze norm en de monitoring verbeterd van het EMU-saldo van medeoverheden. Gestreefd wordt naar inwerkingtreding per 1 januari 2011 (aanvullend beleidsakkoord).
- De WSF2000 en de WTOS worden gewijzigd in verband met niet-indexering van normbedragen 2011 + 2012 en aanpassing aanvullende beurs, als onderdeel van het pakket crisismaatregelen om het overheidstekort terug te dringen. De aanvullende beurs wordt na de eerste vijf maanden studiefinanciering in het hoger onderwijs gebracht onder het prestatiebeursregime.

vertrouwen in de rechtsorde

- De evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie bevat een uitbreiding van mogelijkheden tot samenwerking tussen de gerechten en tot overdracht van zaken aan een andere rechtbank, een eenvoudige mogelijkheid om de relatieve competentie te wijzigen, aanwijzing van nevenlocaties door de Raad voor de

rechtspraak alsmede de consumentenkoop onder de competentie van de kantonrechter en een verhoging competentiegrens kantonrechter (Kamerstuk 32 021)

- Het wetsvoorstel prejudiciële procedure geeft regels voor het vragen van een oordeel van de Hoge Raad over een rechtsvraag die van belang is voor de beslechting van een groot aantal gelijksoortige geschillen, bijvoorbeeld in finar consumentenzaken.
- Het wetsvoorstel deelgeschillen voor letselschadezaken maakt het vragen van rechterlijk oordeel met het oog op het sluiten van een vaststellingsovereenkomst mogelijk. Op die manier kunnen mensen hun geschillen gemakkelijker oplossen (Kamerstukken 31 518).
- In oktober zal het wetsvoorstel aanpassing bestuursprocesrecht bij de Tweede Kamer worden ingediend. Het betreft een veel omvattend wetsvoorstel tot versnelling en vereenvoudiging van procedures. Het bevat onder meer een verruiming van de mogelijkheid voor de rechter om gebreken in een besluit te passeren als niemand daardoor benadeeld is.
- In oktober is bij de Tweede Kamer aanhangig gemaakt het wetsvoorstel Nalev Europese regelgeving publieke entiteiten, dat uitvoering geeft aan het kabinetsstandpunt "De Europese dimensie van toezicht" (Kamerstukken 21 10). Het wetsvoorstel bevat onder meer een specifieke aanwijzingsbevoegdheid, een mogelijkheid tot indeplaatsstelling en een verhaalsrecht. Het toezicht op de naleving door gemeenten en provincies is aanvullend op het generieke instrumentarium in de Gemeente- en provinciewet (Kamerstukken 32 157).
- In het nader kabinetsstandpunt Nationaal Instituut voor de Rechten van de Mens (NIRM) van 10 juli 2009 (Kamerstukken II, 2007/08 31 200 VII, nr. 75) is aangegeven dat het streven is wetgeving voor de oprichting van het NIRM op januari 2011 in werking te laten treden. Het NIRM wordt geïntegreerd met de Commissie gelijke behandeling (Cgb). De wettelijke taken die nu aan de Cgb zijn toegekend blijven in stand en gaan over naar het geïntegreerde NIRM-Cgb. De NIRM-taken worden daar aan toegevoegd. Er wordt aangestuurd op indiening het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer voor het zomerreces 2010.

- Het wetsvoorstel tot wijziging van de terminologie in de Algemene wet gelijke behandeling beoogt de definities van direct en indirect onderscheid in de gelijkbehandelingswetgeving aan te passen aan de Europese richtlijnterminologie. Het wetsvoorstel is in januari 2009 ingediend om volledig tegemoet te komen aan met redenen omkleed advies van de Europese Commissie (Kamerstukken 31 8

een dienstbare publieke sector

- Het wetsvoorstel tot revitalisering van het generiek toezicht, dat begin 2010 bij de Tweede Kamer wordt ingediend, zal het stelsel van interbestuurlijk toezicht stelselmatig vereenvoudigen. Het stelsel wordt aangepast aan de met de dualisering verbonden democratische controlemogelijkheden bij provincies en gemeenten. Toezichtinterventies zullen in beginsel worden beperkt tot generieke instrumenten in de Provinciewet en de Gemeentewet en alleen dan worden toegepast indien strijd is met het recht of het algemeen belang of indien een bestuursorgaan niet naar behoren zijn medebewindstaak uitvoert. Spontane vernietiging en “indeplaatstreden” zijn daarmee niet meer ultimum remedium in het interbestuurlijk toezicht.
- Het wetsvoorstel financiering politieke partijen geeft regels over de subsidiëring van landelijke politieke partijen, over maximering en openbaarheid van giften aan politieke partijen en over toezicht op de naleving van de regels. De verwachting is dat het wetsvoorstel begin 2010 bij de Tweede Kamer wordt ingediend. Daarnaast ligt bij de Tweede Kamer de wijziging van de Wet subsidiëring politieke partijen met het oog op vermindering van subsidies (Kamerstukken 31 906).
- Na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon zal aan Nederland een 2e zetel in het Europees Parlement worden toegewezen. Een wetsvoorstel dat de toewijzing van deze extra zetel regelt, is in oktober voor advies aan de Raad van State gezonden.
- Een wetsvoorstel zal bij de Tweede Kamer worden ingediend waarin de voorkeurdrempel bij Eerste Kamerverkiezingen wordt verhoogd tot 100%, een tijdstip in de wet wordt vastgelegd waarop de verkiezingen in het hele land

gelijktijdig plaatsvinden en is geregeld dat lijstencombinaties niet meer kunnen worden aangegeven na de verkiezingen van provinciale staten.

- Het wetsvoorstel aanpassing Mededingingswet ter invoering van gedragsregels: de overheid voegt aan de Mededingingswet regels toe ter verbetering van het gedrag van overheden op de markt. De gedragsregels voor overheden die als ondernemer actief zijn op de markt moeten zoveel mogelijk gelijk zijn aan de concurrentievoorwaarden die gelden voor "gewone" ondernemingen zonder de publieke taak van de overheid uit het oog te verliezen. Het wetsvoorstel ligt bij de Eerste Kamer (Kamerstukken 31 354).
- Een wijziging van de Monumentenwet, als onderdeel van het project modernisering van de monumentenzorg, beoogt de belangen van cultuurhistorisch erfgoed in ruimtelijk ordeningsbeleid te verweven en minder nadruk te leggen op de individuele bescherming van monumenten. Daartoe wordt in de Monumentenwet 1988 het aanwijzingsbeleid van de minister van OCW aangepast en worden subsidiemogelijkheden geregeld voor het behoud en de herbestemming van monumenten die niet door de minister zijn aangewezen.

...en modernisering van het migratiebeleid en verbeteren van de asielprocedure

- Het wetsvoorstel tot aanpassing van de asielprocedure geeft asielzoekers snel duidelijkheid over de vraag of zij recht hebben op bescherming in Nederland (Kamerstukken 31994) (beleidsprogramma).
- Het wetsvoorstel tot modernisering van de reguliere migratie beoogt selectieve toegang van arbeids- en studiemigranten. Daartoe dienen procedures sneller te verlopen en toezicht en handhaving effectiever georganiseerd. De inspanning erop gericht dat de wijziging op 1 juli 2010 in werking treedt en de gewijzigde asielprocedure van start gaat (kamerstukken 32 052) (beleidsprogramma).

